

Як показала робота у дошкільному закладі дітей цікавлять розписи народних майстрів, вони залюбки слухають історію виникнення, про народних майстрів, вміють описати розпис, які квіти намальовані. Отримані знання використовують під час декоративного малювання. Цьому сприяє послідовна і систематична робота, а також використання різноманітних методів та прийомів навчання: розгляд творів мистецтва, бесіди, показ і пояснення про процесу виконання малюнка, використання ігрових прийомів, аналіз дитячих робіт.

Список використаних джерел

1. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі : Навч. посібник / А.М. Богуш, Н.В. Лисенко – К. : Вища шк., 2003. – 206 с.
2. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис / М.А Кириченко – К. : Знання – Прес, 2006. – 228 с.
3. Купрієнко В.І., Міхіна Н.О., Корінько І.Б. та ін. Петриківський первоцвіт : Методичний посібник / В.І. Купрієнко. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 40 с.

УДК 373.2.015.31:027.625(043.2)

Попович Надія Ференцівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри філологічних дисциплін
та соціальних комунікацій,
Бондарева Діана-Тетяна Олександрівна,
бакалавр спеціальності «Інформаційна,
бібліотечна та архівна справа»,
Мукачівський державний університет

ФУНКЦІЇ ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК У РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Дитячі бібліотеки мають важливе значення як інформаційні та консультативні центри з питань культурного розвитку дітей дошкільного віку.

Спеціалізована бібліотека для дітей – це інформаційний, культурно-освітній заклад, який має спеціалізований фонд для обслуговування дошкільників.

Як відомо, метою діяльності дитячих бібліотек є сприяння реалізації прав користуватися культурними досягненнями, створення умов для залучення дітей до читання, формування та розвитку їхніх духовних та інформаційних потреб, а також інформаційне, методичне й організаційне забезпечення системи бібліотечного обслуговування дітей дошкільного віку тощо. Важливе місце серед завдань, що постають перед дитячими бібліотеками, посідає вивчення проблем педагогіки, соціології та психології читання дошкільнят.

Основу фонду сучасних дитячих бібліотек складає переважно художня, науково-пізнавальна, довідково-енциклопедична та технічна література для дітей, що дає змогу забезпечити як їх навчальні потреби, так і власні інтереси.

За допомогою різноманітної й цікавої літератури можна розвивати в дітей дошкільного віку інтерес до читання.

Реалізуючи важливі завдання соціального, морально-етичного й естетичного розвитку дошкільнят доцільно спиратися на виховний потенціал дитячих книжок. Треба, щоб діти мали можливість працювати з окремими маленькими книжечками, які вони вибиратимуть самостійно. Важливо, щоб вони навчилися орієнтуватися у новій книзі.

Дітей потрібно знайомити з художніми текстами, доступними їхньому віку. Насамперед це казки, оповідання, малі фольклорні жанри (загадки, скоромовки, прислів'я, приказки), невеликі вірші.

Виокремлюються такі завдання щодо ознайомлення дітей з художньою літературою:

- виховувати інтерес, емоційний відгук до героїв художніх творів;
- вчити слухати і розуміти зміст художніх творів, не відволікатись під час слухання;
- відповідати на запитання за змістом художнього твору;
- збагачувати словник дітей лексикою з художніх творів;
- вчити повторювати окремі речення, образні вирази, повтори;
- повторювати за вихователем короткі забавлянки, вірші [1, с. 261-262].

У дитячих бібліотеках часто створюються спеціальні куточки для дошкільнят, своєрідні зони для ігор.

Однією з дієвих форм роботи бібліотеки для дітей з популяризації літератури є книжкові виставки. Зокрема, як показує практика, діти дошкільного віку у захваті від різноманіття книг, газет та журналів, представлених на різноманітних книжкових виставках та виставках періодичних видань, як-от: «Книги, які знають усе», «Читай, гортай, світ пізнавай» тощо.

Відвідуючи бібліотеку, діти поринають у світ знань, фантазії та розваг, дістають відповіді на безліч запитань, знайомляться з новими літературними героями, вчаться з користю використовувати свій вільний час.

У дитячих бібліотеках до послуг дітей дошкільного віку книги, періодичні видання, аудіовізуальні матеріали тощо. Велика увага приділяється розвитку культури читання та творчих здібностей маленьких користувачів.

Працівники дитячих бібліотек часто проводять для дошкільнят та їхніх батьків різноманітні пізнавально-розважальні заходи: літературно-музичні ранки, народознавчі калейдоскопи, історичні подорожі, вікторини, літературні ігри та конкурси, майстер-класи тощо.

Дитячі бібліотеки дають можливість дітям дошкільного віку познайомитися з героями дитячих книг української та світової літератури, переглянути та почитати дитячі газети і журнали, пограти в різноманітні ігри, розгадати кросворди та загадки, розвивати свої творчі

здібності, брати участь в різноманітних творчих акціях і майстер-класах, обговорювати з бібліотекарем та своїми ровесниками прочитані книги, навчитися цінувати книгу та відчувати в ній щоденну потребу, всебічно розвиватися.

Дитяча бібліотека є центром гуманітарно-творчого розвитку особистості. Бібліотекарі проводять цікаві екскурсії бібліотекою, пояснюють у доступній для малят формі значення слів «бібліотека», «абонемент», «читальна зала», «формуляр», навчають як правильно поводитися з книгою. Також проводять з дошкільнятами цікаві ігри, спонукають дітей, щоб вони подумки уявили себе на місці казкового героя та висловлювали власні думки над розвитком подій.

Існують певні вимоги до дитячих книжок. Зокрема, дитячі книги повинні бути зрозумілими, цікавими, ілюстрованими, естетичними. Особливу роль відіграють кольори. Адже дитяча книжка з кольоровими ілюстраціями створює на дітей яскраве враження. Художник, який оформлює дитячу книжку, повинен прагнути за допомогою ілюстрацій, їх розміщення, зв'язку з текстом допомогти малюкам глибше осмислити її зміст. Інколи художники, ілюструючи книжки для дошкільнят, прагнуть весь зміст книжки втілити в ілюстраціях, так виникають книжки-картинки.

Книжки-картинки користуються великою популярністю серед дітей молодшого дошкільного віку. У них основне місце відводиться невеликому тексту та яскравому малюнку. Книжки-картинки дають простір для розвитку мови й уявлень дитини. Зокрема, розглядаючи картинки із зображенням дітей, дошкільнята нерідко наслідують їх. Герої книжок сприймаються малюками як реально існуючі, з якими їм хочеться розмовляти, діяти. Дітям молодшого дошкільного віку корисно розглядати ілюстрації із зображенням тих предметів чи явищ, назви яких вони не знають чи погано вимовляють.

Книжкові малюнки є одним із видів образотворчого мистецтва, і здатність дітей сприймати їх розвивається саме у бібліотеках. Читаючи книжки, у дітей виникає стійкий інтерес до змісту ілюстрацій, до зображувальних засобів, які використовують художники. Таким способом у дошкільнят розвивається інтерес до малювання. Ілюстрації конкретизують, уточнюють образи, які виражені у художньому слові, допомагають глибше і повніше сприйняти зміст літературного твору. Відтак, у дитячій книжці поєднуються два види мистецтва – художнє слово й ілюстрації.

Дітей дошкільного віку слід навчати користуватися книжками. Їм треба прищеплювати навички правильного користування книгою, виховувати спостережливість, увагу.

Отже, дитячі бібліотеки сприяють реалізації прав дітей користуватися культурними надбаннями, формуванню та розвитку їхніх духовних та інформаційних потреб, створюють умови для залучення дошкільнят до читання, а також організують інформаційне й методичне забезпечення системи бібліотечного обслуговування дітей дошкільного віку тощо.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку / А.М.Богуш. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2003. – 344 с.
2. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі / А. М. Богуш, Н. П. Орланова, Н. І. Зеленко, В.К. Лихолетова; За ред. А. М. Богуш. – К. : Вища школа, 1992. – 414 с.
3. Тацакович І. Я. Бібліотека як осередок гуманістичного виховання та розвитку дитини / І. Я. Тацакович // Сучасна дитина та бібліотека: перспективи та проблеми розвитку відносин : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції директорів обласних бібліотек для дітей, 7-10 жовтня 2014 р. – К., 2014. – С. 98-114.

УДК 373.2.091.33-027.22:796:81(043.2)

Попович Надія Ференцівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри філологічних дисциплін
та соціальних комунікацій,
Никуляк Ольга Григорівна,
бакалавр спеціальності «Дошкільна освіта»,
Мукачівський державний університет

РОЛЬ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Важливим методом розвитку зв'язного мовлення дітей є дидактична гра. Вона забезпечує сприятливі умови для розв'язання педагогічних завдань з урахуванням можливостей дітей дошкільного віку. Для розвитку діалогічного мовлення проводяться такі ігри, в яких мовна активність дітей займає основне місце.

Кожна гра для дитини – це процес пізнання невідомого. Гра є головною частиною життя дитини, а особливо дитини з вадами мови. За допомогою гри дитина знайомиться з навколишнім світом, засвоює зв'язки між дорослими, речами, починає розуміти свою роль у сім'ї та суспільстві.

Ігри стимулюють усі види дитячої активності, самостійності, творчості. Саме гра готує дошкільників до самостійного життя. Дидактичні ігри дають можливість вихователю організувати вправління дітей у вживанні раніше набутих слів, виразів, уточнювати й активізувати їх словник.

Усі дидактичні ігри поділяють на такі групи: дидактичні ігри з предметами та іграшками, ігри з картинками, настільно-друковані ігри та словесні [2, с. 210].

Дидактичні ігри в молодшій групі можна проводити як самостійне заняття, а в інших групах їх включають до складу занять із ознайомлення з навколишнім та з розвитку мови.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>